

PS-KNPS.431.2.9.2015.GZ

Pani
Iwona Suchocka
Dyrektor
Wielofunkcyjnej Placówki
Opiekuńczo-Wychowawczej
Dom Dziecka „Catharina”
w Nowym Siodle

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

W dniu 23 marca 2015 r. do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu wpłynęło pismo od Rzecznika Praw Dziecka, z którego wynikało, że w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Domu Dziecka „Catharina” w Nowym Siodle nie są zaspokajane podstawowe potrzeby wychowanków.

W związku z powyższym, w dniu 28 kwietnia 2015 roku została przeprowadzona w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Domu Dziecka „Catharina” w Nowym Siodle kontrola w trybie uproszczonym na podstawie Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 126 z dnia 1 kwietnia 2015 r. oraz upoważnienia Nr PS-KNPS.0030-117/2015 wydanego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 13 kwietnia 2015 r.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów w składzie: Grażyna Zielińska – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu oraz Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki – kontroler. Kontrolę wpisano do Książki Kontroli pod Nr. 35.

Celem przeprowadzonego postępowania kontrolnego była weryfikacja treści zawartych w piśmie wystosowanym do Rzecznika Praw Dziecka i dotyczących:

1. Braku zapewnienia wychowankom odzieży, w tym odpowiedniej do panujących warunków atmosferycznych.
2. Zmuszania wychowanków otrzymujących rentę rodzinną do zakupu niezbędnej odzieży.

3. Zaniedbań w zakresie zapewnienia wychowankom odpowiednich warunków do wypoczynku i organizacji czasu wolnego oraz uczestnictwa w zabawach i zajęciach rekreacyjnych.
4. Zbyt niskiego kieszonkowego, nie zwiększanego od 2 lat.
5. Zbyt monottonnych podwieczorków.

Czynności kontrolne zostały skoncentrowane przede wszystkim na analizie wybranych dokumentów, wizytacji placówki, indywidualnej rozmowie z Dyrektorem Panią Iwoną Suchocką oraz rozmowami z wychowankami. W zakresie działalności placówki objętej kontrolą wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, co niniejszym potwierdzają zgromadzone informacje.

W dniu kontroli w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Domu Dziecka „Catharina” przebywało 58 wychowanków, w tym 28 w grupie interwencyjnej i 30 w socjalizacji. Mając na uwadze powyższe, zgodnie z art. 230 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015, poz.332, j.t) placówka nie spełnia standardu w zakresie dopuszczalnej liczby miejsc. Na uwagę zasługuje fakt, iż Wojewoda Dolnośląski w pismach skierowanych do Starosty Wałbrzyskiego wielokrotnie zobowiązywał Go do reorganizacji placówki i dostosowania jej do norm wynikających z ustawy (pisma z dnia: 12.06.2013 r., 07.04.2014 r., i 15.04.2014 r.) Jednocześnie dokonując analizy przedstawionej podczas kontroli listy wychowanków ustalono, że w placówce przebywa ośmioro dzieci w wieku poniżej 7 lat (art. 231 i 232 ustawy), zatem Dom Dziecka „Catharina” nie spełnia również standardu dotyczącego wieku dzieci.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji placówki stwierdzono, że pokoje w których mieszkają dzieci są zniszczone, zaniedbane, w większości brudne. Również skromne meble stanowiące wyposażenie pokoi były uszkodzone, w wielu brakowało półek i odpadały drzwi. Mając na uwadze powyższe placówka nadaje się do remontu i częściowej wymiany mebli.

(Dowód: akta kontroli str.16)

Ad. 1

W celu weryfikacji zarzutów przedstawionych w przesłanej do Rzecznika Praw Dziecka skardze, przed przeprowadzeniem kontroli w placówce skierowano do szkół, do których uczęszcza większość wychowanków tj. Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Mieroszowie, pisma z prośbą o udzielenie informacji w poniższych sprawach:

- Czy wychowankowie Domu Dziecka „Catharina” w Nowym Siodle uczęszczający do szkoły zostali kompletnie wyposażeni w podręczniki i przybory szkolne?
- Czy w opinii Szkoły, wychowankowie w/w placówki zaopatrzeni są w odzież i obuwie adekwatnie do pory roku?
- Czy wychowankowie Domu Dziecka „Catharina” w Nowym Siodle uczestniczą w imprezach organizowanych przez szkołę (wycieczki, wyjścia do kina, teatru) oraz korzystają z zajęć pozalekcyjnych?
- Czy wychowankowie placówki zgłaszali nauczycielom, pedagogom lub psychologom w szkole problemy dotyczące ich życia w placówce, relacji z innymi dziećmi lub dorosłymi? Czy może sami Państwo zauważyli jakieś niepokojące zachowania?

Po otrzymaniu odpowiedzi (pisma z dnia 17 i 21 kwietnia 2015 r.) ustalono, że wychowankowie placówki zostali w bieżącym roku szkolnym kompletnie wyposażeni w podręczniki i przybory szkolne, sporadyczne braki w wyposażeniu dotyczą jedynie dzieci, które zostały umieszczane w placówce w trakcie roku szkolnego. W opinii szkół wychowankowie Domu Dziecka „Catharina” zaopatrzeni są w odzież i obuwie adekwatne do pory roku. Występują jednak przypadki niedostosowania stroju do panującej pogody. Wychowankowie biorą udział w wyjściach do kina, teatru, których koszt nie przekracza 20 zł, natomiast nie uczestniczą w wycieczkach klasowych stanowiących droższe atrakcje. Podopieczni placówki z uwagi na zaległości w nauce uczęszczają obowiązkowo na zajęcia wyrównawcze odbywające się na terenie szkoły, zasadniczo nie biorą natomiast udziału w innych formach zajęć pozalekcyjnych.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych dokonano analizy wybranych 10 kart odzieżowych wychowanków. Sprawdzono wpisy za okres od stycznia 2014 do dnia kontroli. W przypadku dwójki dzieci Wiktorii K. oraz Nikoli J. karty były czyste bez odnotowanych zakupów, pozostali wychowankowie posiadali pojedyncze wpisy. W celu wyjaśnienia powyższego, Dyrektor placówki przedstawiła faktury zakupów odzieży, bielizny, obuwia oraz innych przedmiotów osobistego użytku, które nie zostały wpisane do kart odzieżowych, a z których jednoznacznie wynikało, że dzieci są systematycznie zaopatrywane w w/w artykuły.

Również przeprowadzone z dziećmi rozmowy potwierdziły fakt, iż liczba i rodzaj posiadanych rzeczy zaspokaja ich codzienne potrzeby choć zgodnie potwierdzili, że zdarzyła się w styczniu 2015 r. sytuacja, gdy wychowanek uczęszczał przez krótki czas do szkoły

w tenisówkach, ponieważ Dyrektor placówki nie dysponował środkami finansowymi na zakup zimowego obuwia. (Dowód: akta kontroli str.13-15, 21,36-40)

Ad. 2

W Domu Dziecka „Catharina” przebywa obecnie dwóch wychowanków otrzymujących rentę rodzinną: Mateusz H. oraz Konrad S. Chłopcy mogą nią dysponować, ale pod nadzorem wychowawcy, który na drodze sądowej został opiekunem świadczenia. Renta rodzinna wpływa na subkonto opiekuna. Z pozyskanych podczas kontroli informacji tj. rozmów z w/w wychowankami wynika, że placówka zaopatruje ich w niezbędne rzeczy, jednak najczęściej nie są to artykuły drogie i markowe. Zdarza się, że wyżej wymienieni wyrażają wolę zakupu rzeczy lepszych, droższych i wówczas wychowawca opiekun, w porozumieniu z wychowankami i na ich prośbę wypłaca określoną kwotę i dokonuje zakupów. (Dowód: akta kontroli str.18)

Ad. 3

Z oświadczenia złożonego przez Dyrektora Panią Iwonę Suchocką oraz z rozmów przeprowadzonych z wychowankami wynika, że na terenie placówki w czasie wolnym dzieci mogą korzystać z siłowni (pod nadzorem wychowawcy) oraz uczestniczyć w zajęciach plastycznych. Wcześniej funkcjonowała pracownia komputerowa, jednak obecnie wszystkie komputery są uszkodzone i do czasu ich naprawy nie można z nich korzystać. Kilkoro chłopców chodzi na treningi do klubu „Orlik” w Mieroszowie. W okresie wakacyjnym ubiegłego roku 10 osób wyjechało na obóz harcerski nad jezioro Wilcze w województwie lubuskim natomiast dzieci, które pozostały w placówce sporadycznie miały zorganizowane wyjścia do kina oraz ZOO we Wrocławiu. Najczęściej jednak spędzały czas przed telewizorem lub na boisku. W czasie ferii zimowych organizowano wyjazdy na lodowisko i do kina.

Jak wynika z powyższego, placówka tylko w niewielkim stopniu zapewnia wychowankom udział w zabawach i zajęciach rekreacyjnych odpowiednich do ich wieku, zbyt mało jest także organizowanych wycieczek i wyjazdów, co niewątpliwie ogranicza prawidłowy przebieg procesu edukacyjno – wychowawczego.

(Dowód: akta kontroli str. 20.)

Ad. 4

W Domu Dziecka „Catharina” kieszonkowe wypłacane jest zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720). Zasady przyznawania

kieszonkowego określa Regulamin, z którym wszyscy wychowankowie zapoznali się i podpisali. Kwota kieszonkowego podlega różnicowaniu w zależności od wieku dziecka i poziomu szkoły, do której uczęszcza wychowanek:

- przedszkole i kl. „0” – 11,00 zł.
- szkoła podstawowa – 15,00 zł.
- gimnazjum – 19,00 zł.
- szkoła średnia – 29 zł.

Zgodnie z § 4 Regulaminu wychowawcy sporządzają listy wypłat dla wychowanków i do 15 dnia każdego miesiąca pobierają pieniądze, aby wypłacać je w transzach tygodniowych. Dokonano analizy losowo wybranych list wypłat za marzec i grudzień 2014 r. oraz za styczeń 2015 r. Stwierdzono, że wszystkie dzieci otrzymały ustalone kwoty i potwierdziły ich odbiór własnoręcznym podpisem. Zarzuty wychowanków podniesione w skardze skierowanej do Rzecznika Praw Dziecka dotyczące niezmienionej od dwóch lat kwoty potwierdziły się, jednak wysokość wypłacanego przez placówkę kieszonkowego w rozumieniu w/w przepisów jest prawidłowa. (Dowód: akta kontroli str. 17, 32-34.)

Ad. 5

Odnosząc się do ostatniego zarzutu dotyczącego zbyt monotonnych podwieczorków dokonano przeglądu wybranych losowo raportów miesięcznych za okres: 1 - 30 kwietnia 2014 r., 1 - 31 maja 2014 r., 1 - 31 stycznia 2015 r. oraz 1 - 31 marca 2015 r. W obrębie każdego z analizowanych miesięcy na podwieczorek podawano: rogalik z marmoladą, wafelek, budyń, jabłko, czekoladę, jogurt, pomarańczę, bułkę słodką, banana, paluszki słone, ciasto lub mandarynki. Zastrzeżeń do jadłospisu nie wnosili także wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy. Twierdzili zgodnie, że jedzenie jest smaczne i jest go wystarczająco dużo. Zdaniem kontrolujących podwieczorki były różnicowane i dostosowane do potrzeb dzieci. (Dowód: akta kontroli str. 19.)

W świetle zgromadzonego materiału stwierdzono, że zarzuty dotyczące nieprawidłowości w zakresie: braku zapewnienia wychowankom odzieży, w tym odpowiedniej do panujących warunków atmosferycznych, zmuszania wychowanków otrzymujących rentę rodzinną do zakupu niezbędnej odzieży, zbyt niskiego kieszonkowego, zbyt monotonnych podwieczorków **nie znalazły potwierdzenia.** Niepokojący przypadek dotyczący zakupu wychowankowi odpowiedniego obuwia w zimie zdarzył się tylko raz. Chłopiec po tygodniu otrzymał odpowiednie buty zimowe.

Natomiast uznano, że placówka w sposób niewystarczający zapewnienia wychowankom odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego oraz uczestnictwa w zabawach i zajęciach rekreacyjnych.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Przekroczona i niezgodna z zapisem art. 230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ilość dzieci umieszczonych w placówce.
2. Do placówki zostały przyjęte dzieci poniżej 7 roku życia.
3. Pokoje mieszkalne są brudne i zaniedbane natomiast znajdujący się w nich sprzęt wymaga natychmiastowej naprawy.
4. Wychowankowie nie uczestniczą na terenie placówki i poza nią w systematycznych popołudniowych zajęciach wychowawczych, terapeutycznych, kompensacyjnych oraz rekreacyjno – sportowych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w trybie uproszczonym wydano następujące zalecenia:

1. Należy uregulować liczbę miejsc w placówce zgodnie z obowiązującymi przepisami.
Podstawa prawna: art. 230 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015, poz. 332, j.t)
Termin realizacji: 30 września 2015 r.
2. Należy zadbać, aby wszystkie dzieci poniżej 10 rok życia przyjęte do grupy interwencyjnej placówki były niezwłocznie przeniesione do rodzinnych form pieczy zastępczej.
Podstawa prawna: art. 103 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015, poz. 332, j.t)
Termin realizacji : niezwłocznie.
3. Należy zadbać o estetykę pokoi mieszkalnych oraz pełną używalność ich wyposażenia.
Podstawa prawna: § 18 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).
Termin realizacji: 30 sierpnia 2015 r.
4. Należy zapewnić wychowankom dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych oraz uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych.

Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 5 i 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Marta Kopyńska
DYREKTOR WYDZIAŁU

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

Do wiadomości:

1. Biuro Rzecznika Praw Dziecka,
2. Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu,
3. a/a

